

INFOLEHT Nr.24

Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu väljaanne

20.12.2004

ELIL aastal 2004

Aasta hakkab lõppema ja peab mõtisklema, mida huvitavat tegime ja kas meist ka kellelegi kasu oli.

Foorumi ja Koostöökoja loomine.

Suurim saavutus oli kindlasti koostöö taastamine teiste puuetega inimeste liitudega. Selle tulemusel loodud Foorum, (kuhu kuulub peale meie Eesti Pimedate Liit, Eesti Kurtide Liit, Vaimupuudega Inimeste Tugiliit ja Eesti Puuetega Inimeste Koda) on üle pika aja suutnud hakata partneriks Eesti Vabariigi Valitsusele. Algse idee pani veerema Mihkel Aitsam ja hoo sisse saime siis, kui meie liit saavutas sotsiaalminister Marko Pomerantsiga kokkuleppe koostöö tegemiseks. Foorumi ja Koostöökoja tegemiste vedaja meie poolt oli Auli Lõoke, keda abistasid Signe Falkenberg, Mati Mugur, Külli Urb, Siivi Teinfeldt ja mitmed teised.

Võitlus 2005. aasta eelarve eest.

Koostöös teiste liitudega suutsime kaasa rääkida 2005. aasta riigieelarve kujundamises. Läbisime pika protsessi, mille käigus kohtusime Rahandus- ja Sotsiaalministeeriumi esindajatega ning Riigikogu rahandus- ja sotsiaalkomisjoniga. Kohtuti Hasartmängumaksu Nõukogu liikmetega ja teisel katsel võttis meid vastu peaminister Juhan Parts. Ei saa märkimata jätta, et meid võttis vastu ja saatis ära ka peaministri kass, kes jättis endast võluva ja oma positsiooni tunnetava kassi mulje.

Kohtusime Endla 59 majas kõikide Riigikogus esindatud erakondade esindajatega ja suutsime neile mõista anda, et me teame, mida tahame ja suudame enda eest seista. Mitmed saadikud avaldasid imetlust meie järjekindla ja samas väga rahuliku läbirääkimisstiili üle. Tegutsesime meeskonnana ja tõime välja kolm punkti, milles soovisime olulisi muudatusi. Suutsime saavutada, et järgmise aasta eelarves eraldatakse abivahenditele tänavuse 30 miljoni asemel 42,5 miljonit, rehabilitatsioonile 14 miljoni asemel 21,5 miljonit ja hasartmängudest eraldatakse miljon senisest rohkem.

Jätsime sel korral ära vahepeal kavas olnud meelevahetuse Toompeal, sest nägime, et valitsus üritas meid mõista ja leidis ka lisaraha. Eesmärk on koostöö, kuid on täiesti selge, et meelevahetus kui mõjutusvahend läheb käiku siis, kui meie huvidega ei arvestata. Puuetega inimesed olid selleks valmis ja valitsus vist uskus seda.

Tutvumine ühingutega ja omavalitsuste valmisolekuga.

Sõitsime juhatuse liikmetega läbi kõik meie 26 liikmesühingut. Kohtumised olid vähemasti meie jaoks vägagi huvitavad ja kasulikud. Ühingute olukord on äärmiselt erinev. Tallinnas on puuetega inimeste käsutuses uhke endine koolimaja ja Narvas pisike tuba õudses majas, kuhu ratastoolis kuidagi sisse ei saa. Enamik ühinguid omab häid sidemeid linna- või vallavalitsusega, mis kindlasti on hea. Teisest küljest ei esitata omavalitsustele selgeid nõudmisi olukorra parandamiseks, kartes minna riidu tähtsateametnikega. Ei

tohi unustada, et vastavalt põhiseadusele on puuetega inimesed riigi ja omavalitsuste erilise hoole all ja omavalitsuste abi ei tohi võtta kui nendepoolset heategevust. Omavalitsuste arengukavad ei sisalda pooltel juhtudel midagi puuetega inimeste probleemidest. Vähestes kohtades on olemas iga-aastased koostööplaanid, kus näidatakse ära tööde teostamise ajakava ja maksumus. Kuna ühingu töö põhineb vabatahtlikel, siis tänan siinkohal kõiki, kes annavad oma panuse puuetega inimeste liikumisse ja sellega parandavad nende heaolu.

Kindlasti tuleb aasta õnnestumiseks lugeda kokkutulekut Saaremaal, mille korraldamist on juhtinud pikka aega Saaremaa Invaühing Maire Peirumaaga eesotsas. Suur vabatahtlik töö, mida nad aastaid teevad, väärib kiitust. Puhkus teistele ja lisatöö neile tasutakse eelkõige osavõtjate rahuloluga.

Kolmandat korda oleme liidu poolt välja andnud auhindu isikutele, kes on toetanud puuetega inimesi ja nende organisatsioone. Iga aastaga on üritus muutunud kaalukamaks ja meie laureaate nimekirja kuulub ajakirjanikke, ettevõtjaid, omavalitsuste tegelasi ja ka neid puuetega inimesi, kes on teinud palju head teiste jaoks. Vabariigi aastapäeva eel seisab ees järjekordne üritus, kus tunnustame puuetega inimeste liikumise toetajaid. Ongi käes aeg hakata esitama uusi kandidaate 2004. aasta tegevuse eest.

Avalikkuse toetus meie tegevusele on kasvanud.

Plusspoolele tuleb kanda meie inimeste sagedasem esinemine avalikkuse ees ja meie sündmuste parem kajastamine meedias. Mitmeid meie üritusi on hästi kajastatud nii kirjutavas kui elektroonilises pressis. Lisaks oleme koostöös teiste liitudega sõlminud kokkuleppe Eesti Raadioga, kes on meie koostööpartner. Meie inimeste hulgast on välja kasvamas mitmeid isikuid, kes

edukalt suudavad vahendada puuetega inimeste probleeme üldsusele. Näitena on hea tuua Auli Lõokest, Kaido Kikkast, Signe Falkenbergi ja mitmeid teisi. Suuresti suudab meid esindada ka Meelis Luks, kelle maalinäituse avamisele tulid kohale peaminister Juhan Parts, sotsiaalminister Marko Pomerants, Tallinna abilinnapead Diana Ingerainen ja Tatjana Muravjova. See näitab, et oleme kasvanud suuremaks ja tugevamaks, sest nõrku kahjuks ei tunnustata.

Koolitus ja rahvusvaheline koostöö

Koostöös soomlaste ja rootslastega on läbi viidud mitmeid olulisi koolitusi. Selline suund peab jätkuma, sest teame, millisel tasemel on nemad ja meie eesmärk on luua seesama tase ka Eestis. Samas peame koolitust üha enam sättima nii, et see annaks paremad võimalused mõjutada neid, kellest asjade parandamine sõltub.

Suvel võtsime vastu FIMITIC-i juhatus, kes on üleeuroopaline liikumispuudelisi ühendav ühing. Toimus meie ja nende juhatus ühine koosolek, kus vaatlesime ennast Euroopa kontekstis. Sama ürituse raames toimus kohtumine Leedu ja Läti kolleegidega.

Aasta on lõppemas ja alati jääb midagi tegemata. Aga kuniks elu, seniks unistusi.

Uuel aastal alustab ka meie uus juhatus ja siinkohal tänan eelmise juhatus liikmeid Krista Neeringut, Kersti Puusilda, Silvi Teinfeldti, Elgi Saaret, Liina Kusmat ja Tarmo Looset, kes tegid seda ühiskondlikku tööd südamega.

Soovin kõikidele meie liikmetele rõõmsat jõuluaega ja uueks aastaks suurt hingerahu, head tervist ja palju raha!

*Ants Leemets,
ELIL-i president*

MEIE LIIDU UUS JUHATUS VALITUD !

26. novembril kogunesid 19 ühingu esindajad üldkoosolekule, et valida endi hulgast tublid ja tegusad inimesed järgmiseks kolmeks aastaks Liidu elu edendamaks.

Liidu president Ants Leemets esitas juhatuses aruande möödunud kolme aasta jooksul tehtust. ELILi presidendi, ühtlasi juhatuses esimehe kandidatuuri ülesseadmine käis kiiresti. Ju on kõik ühinged aru saanud, et paljud muudatused ja head mõtted on teoks saanud tänu A. Leemetsa eestvedamisele. Meie president on võimekas juht, tõeline visioonäär, jätkuks vaid ideede elluvijaid! **Loomulikuna tundus senise juhatuses esimehe presidendiks taasvalimine maksimaalse 19 poolthäälega.**

Juhatuses liikmekandidaatide kogunes nimekirja 10, neist üks, Jüri Järve, päris uustulnukana. Kõik kandidaadid esinesid, kes lühema, kes pikema enesetutvustusega. Heameel oli kuulda, et kõigil oli nägemus oma rollist valitavas juhatuses. Häältelugemiskomisjon läks kokkuvõtteid tegema põnevusega. Kõik juhatuses valitud inimesed said üle kümne hääle, "tugev mandaat" näitab usaldust ja paneb kohustusi tulevasele tegevusele.

Lisaks valitud presidendile juhivad meie liitu lähemal kolmel aastal järgmised tublid tegijad:

Krista Neering - Viljandimaa IÜ esimees, kuulus ka juhatuses senisesse koosseisu;
Ülle Aasma - Tallinna LIÜ juhatuses liige, jurist;
Kaido Kikkas - TPÜ vanemteadur, tehnikateaduste doktor, IT-spetsialist;
Tiia Sihver - Lääne-Virumaa PIKi esinaine;
Külli Urb - Liikumispuuetega Laste Tugiühingu esinaine;
Jüri Järve - AS Tallinna Vesi vaneminsener

Loodetavasti saab meie uutest juhatuseliikmetest peagi näha pilti ja lugeda täpsemalt meie veebilehelt lingi ORGANISATSIOONIST > JUHATUS, TEGEVAPARAAT alt.

Mida uuele juhatuses soovida?

Võib-olla sobib siia S. Edwingi ütlus:

"Miski pole häbiväärsem kui näha, kuidas keegi teeb seda, mida sina võimatuks pidasid."

Edu ja lennukaid mõtteid, üksmeelt meie kõikide huvides tegutsedes!
Auli Lõoke, ELIL tegevjuht

Head sõbrad!

Kuna käes on kokkuvõtete tegemise aeg, siis on paras küsida - kes on olnud sellised inimesed/organisatsioonid, kelle panus teie ühingu/piirkonna puudega inimeste heaks on olnud selline, et neid meie traditsioonilisel tänuüritusel mees pidada? Laske silme eest läbi selle aasta sündmused, meenutage heategijaid. Inimeste/organisatsioonide nimed pange koos heateo kirjeldusega meie meilile teele. Nagu ikka, teeb juhatus valiku oma jaanuarikuu koosolekul.

AASTA TEGU 2004 leiab aset veebruaris, koht ja aeg on täpsustamisel. Meil on tore komme rääkima paluda neid liikumispuudega inimesi, kellel on saavutusi, mida teistega jagada. Töö või tööle saamine, hariduse omandamine, kutse- või ümberõpe, perekond, reisimine, sport, hobid, ühiskonnaelus kaasa löömine, omadega puntras olekust väljatulemine, mingi lõbus/koomiline juhtum puudega seoses jne. jne. Lugu, millest teised võiksid kasvõi iseenda jaoks midagi julgustavat leida. Lugu, mis avalikkuse esindajatel oleks kasulik kuulda, et meie elu ja probleeme paremini mõista. Selliseid inimesi ettekannetega (a' 5-8 minutit) oleks rääkima vaja viit-kuut.

Andke neistki teada, palun!

Teie aktiivset tagasisidet jääb ootama ja tervitab Auli!

Aasta lõpp läheneb ja ka ELILi eelmine juhatus lõpetas oma tegevuse. Käes on sobiv aeg, et meenutada möödunut! Sõna saavad meie head kaaslased:

Kersti Puusild, eelmise juhatuse liige: MÖTTEID MÖÖDUNUD KOLMEST AASTAST

Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu juhatuse liikmeks valiti mind 2001. aastal.

See on olnud muutuste aeg - huvitav, asjalik ja tööine. Minu eelnev kogemus juhatuse liikmeks olemiseks oli väga vähene. Liidu juhatuses olen saanud selgema ülevaate liidu kui organisatsiooni tegevusest, mastaapsusest, liikmelisusest ja paljust muust.

Juhatusena olen saanud projekti kirjutamise ja selle teostamise kogemuse. Oleme Krista Neeringuga korraldanud sotsiaalpsühholoogilisi kursuseid Karaski keskus. Nende korraldamine ei ole olnud lihtne. Esimeste kursuste organiseerimisel oli keeruline ainuüksi asjaajamise käik pensioniametitega. Pidasime kümneid telefonikõnesid, et selgitada ametnikele, kuidas puuetega inimesed saaksid rehabilitatsioonitoetust. Kursustega on osavõtjad rahul olnud ja see on andnud jõudu ka edaspidi neid korraldada.

Olen koostööd teinud ka ELIL infolehega, kirjutanud nii mõnedki artiklid eelnimetatud sotsiaalpsühholoogilise rehabilitatsiooni kursustest ning liikumispuuetega inimeste tegemistest.

Ma olen saanud suurepärase kogemuse juhatuse koosolekutel osalemisel. Koosolekud on olnud väga asjalikud. ELIL president Ants Leemets on minu arvates väga hea koosoleku juhataja, huvitavate mõtetega inimene, ideede teostaja ja innustaja.

Kahjuks on mul oma põhitöö kõrvalt vahel olnud päris keeruline sõita juhatuse koosolekule ning ma ei ole saanud osaleda foorumi töös, mis on olnud väga tööine ja huvitav. Aga elus tuleb vahel teha valikuid. Edaspidi püüan hoida end ELIL tegemistega kursis, kindlasti ka rohkem kaasa haarata noori liikumispuudega inimesi.

Krista Neering, ELIL juhatuse liige:

ELIL juhatuses olen olnud mitmel valimisperioodil.

2001. aastal, kui juhatus alustas tööd, valisime endale valdkonnad, millega tegelema hakkame.

Minu valdkonnaks sai koolitus.

Hästi sujus koostöö Elgi Saarega, korraldasime organisatsioonide juhtidele ja aktivistidele koolitusi ja tutvustasime spetsialistide abiga puudutavaid seadusemuudatusi. Koos Kersti Puusillaga hakkasime korraldama rehabilitatsioonikursuseid.

Kuna seoses oma igapäevatööga oman infot abivahendite, teenuste ja rahaliste vahendite puudumise kohta, siis olen ka juhatuses nendel teemadel suuresti kaasa rääkinud.

ELIL töödest ja tegemistest olen infot jaganud ka Viljandimaa Inväihingu ja Viljandimaa puuetega laste vanemate organisatsiooni liikmetele .

Tahan tänada 2001 - 2004. aastal ELIL juhatuse liikmeid ja presidenti meeldiva koostöö eest ja organisatsioonide juhte ja esindajaid usalduse eest, et valisite mind ka uue juhatuse koosseisu.

Aitäh teile kõigile! Olge tublid!

Mati Mugur, Tallinna LIÜ esimees: AASTALÕPU MÖTTEID

Aasta hakkab jälle otsa saama. See on olnud nii liidu kui ka meie ühingu tasandil invapoliitika aasta. Väga aktiivselt tegutses Foorum. Mõni võib öelda, mis tulemusi seal siis ikka on. On ikka küll ja nendest tulemustest võib igaüks lugeda liidu koduleheküljelt. Meid võetakse riigi tasandil nüüd kui asjalikku koostööpartnerit ja jõudu, millega tuleb tõsiselt arevestada. Kurb on see, et aastaid tagasi, kui Mihkel Aitsam tuli Foorumi ideega välja, surus meie üldkoosolek selle mõtte maha. Miks? Kardeti, et äkki saab Mihkel mingit kasu. Arvan ka, et oleks saanud, kuid meie ühingud oleksid saanud palju rohkem, sest küsimuse all oli poole Hasartmängumaksu Nõukogu summa eraldamine neljale puudeliigile. Kahju, et vahel ei oska me naabri taskust kaugemale näha, mille tõttu võime oma taskud tühjaks jätta.

Tallinna Ühing on sel aastal saanud suuri kogemusi koostööst (ja ka võitlusest) linnavõimuga, meedia kaasahaaramisest oma eesmärkide saavutamiseks, nt. võitluses madalapõhjaliste busside eest. Kahjuks lõppes seekordne võitlus kaotusega. Minu isiklik tõestamatu arvamus - mängus olid kellelegi küllalt suured rahad. Kuid pluss oli see, et saime hea kooli, kuidas sellist võitlust läbi viia, keda kaasa haarata, kuidas neis asja vastu huvi äratada Ja veel üks tähtis asi - näidata, et probleem hõlmab suuri inimeste rühmi, nende hulgas ka puudelisid. Oleme läbi viinud koolitusi sotsiaaltöötajatele abivahendite ja koduhoolde alal, ligipääsetavuse osas viisime läbi koolituse arhitektidele ja projekterijatele. Nimetatud seminari tulemusel pöördub viimasel ajal üha rohkem ehitajaid meie poole konsultatsioonide saamiseks. Meid on kutsutud konsultatsioonide andmiseks linnaametitesse, küsitakse nõu, kuhu ja kuidas midagi vaja on teha. Meie ühingust on saanud linnale hea koostööpartner. Viimane näide - Elgi Saare soovitusel pöördusime linna kommunaalameeti poole nõudega Tallinna Puuetega Inimeste Koja ümbruse kõnniteede mahasõitude ümberehitamiseks. Probleem lahendati kahe nädala jooksul.

Oleme jätkanud oma traditsiooniliste ürituste läbiviimist Tõrvaaugul ja koostöös TPIKga oleme osalenud tantsu-, laulu- ja muude pidude korraldamisel (tundub, et pidutseda meie inimestele meeldib).

Hea oleks, kui alljärgnev mõtteavaldus tekitaks mingi poleemika (meiliaadressil tiy.endla@mail.ee). Viimastel aastatel on riigi tasandil tõstatatud puuetega inimeste tööhõive küsimused. Kirjutatakse projekte, mille realiseerimiseks eraldatakse miljoneid. Kuid kui palju puudega inimesi on siis nende miljonite eest tööle pandud? Vist väga üksikud. Tundub, et tegevus käib vales otsast. Maja on hakatud ehitama teisest korrusest, on unustatud, et eelkõige tuleb ehitada vundament, siis esimene korrus jne. Iga tööandja, kes võtab inimese tööle, soovib töötajalt teatud funktsioonide täitmist ja kui inimene ei ole selleks võimeline, olgu ta siis puudega või mitte, teda ei võeta sinna tööle. Tööturg on enese müümise koht ja kui te end müüma lähete, siis mõelge, millised on teie oskused, mis osas olete parem oma konkurendist, miks peab see tööandja nimelt teid võtma. Just siit algavadki meie hädad. Suuremal osal meie töölesoovijatest puudub korralik haridus, kõrge kutseoskus ja isegi tööharjumus. Need puudega inimesed, kes on saanud hariduse või omandanud kõrge kvalifikatsiooni mingil alal, töötavad. Ja edukalt.

Seega tuleks need töölisutamise rahad suunata inimestele hariduse andmiseks ja kõrge kvalifikatsiooniga kutse õpetamiseks.

Aastaid tagasi hakkas meie liit Mihkli eestvedamisel ehitama Astangu keskust, tookord oli eesmärgiks rajada kutseõppekeskus, kus puudega inimesed saaksid individuaalprogrammide alusel omandada just igäihe võimetele ja oskustele (ka huvidele) vastavat kutset. Mõte oli lõpetamisel saada kvalifikatsioon, mis annab inimesele võimaluse omandatud erialal võistelda tööturul, luua oma firma jne. Kahjuks keskuse lõpetanute kvalifikatsioon seda praegu ei võimalda. Inimesed kohanevad seal kaks- kolm aastat ja lähevad jälle oma kodudesse istuma.

Siit probleem, kuidas saada noortele korralik haridus ja hea kutseoskus erialadel, mida vajab ühiskond. Kes selle eest peab seisma ja seda tööd tegema? Arvan, et just need, kes seda vajavad - noored, kes soovivad midagi oma tuleviku jaoks teha. Oma tulevase elu parendamiseks peaksite just teie osalema Foorumi töös, mitte aga need vanad, kes juba 25-30 aastat on invatööga tegelenud. On vaja uut verd ja uusi mõtteid. Jah, vanasõna ütleb: "Kes saab santi sundida, kui sant ei taha kõndida". Muidugi, mida rohkem riik ja omavalitsus toetusi jagavad, seda mõnusamaks läheb elu ja milleks siis üldse midagi teha. Istume kodus, kasvatame pekki, vaatame telekat, mängime arvutimänge ja polegi midagi muud vaja, ainult joriseda, kui halb kõik on ja kui raske ning paha mul on.

Lõpetuseks, kevadel saab mul täis 25 aastat tegevust invaliikumises ja kavatsen selle tööga hüvasti jätta. Seega ootan ühingusse pakkumisi noortelt meie töö tegemiseks, siit saate tööharjumusi, infot, ideid ja võimalusi enese realiseerimiseks.

Soovin kõigile head aasta lõpetamist ning töörohket tulemuslikku uut aastat!

Silvi Teinfeldt, Pärnumaa LIÜ juhatuse liige: PÄRNUMAA LIIKUMISPUUDEGA INIMESTE ÜHINGU JA RATASTOOLI KLUBI TEGEMISTEST MÖÖDUNUD AASTAL

Pärnumaa LIÜ ja Pärnu Ratastooli Klubi tegevuse eesmärgiks on liikumispuudega inimeste ühishuvide eest seismine. Tegevusprogrammi aluseks on liikumispuudega inimeste inimõigused ja inimväarikus. Kuna tegemist on paljudel juhtudel liitpuudega, siis ka oma tegevusplaanide koostamisel on kaasatud teisi puudega inimeste rühmi. Põhiline koostöö on siiski vaegkuuljatega. Oma probleemidest on kõigil puudega inimestel võimalus rääkida koosolekutel, mis toimuvad regulaarselt kord kuus kindlal päeval. Kahjuks käivad koosolekutel ühed ja samad inimesed. Paraku on transport kallis ja invabussi ei raatsi selleks keegi kasutada. Soomes tullakse ka 60 km kauguselt koosolekule ja kui tarvis, siis kaugemaltki, ei mingit probleemi.

Sageli esinevad meie koosolekutel erinevate alade spetsialistid: kõrvaarst, psühholoog jne. Peetakse loenguid seadusandlusest ja tervislikust toitumisest. Koosolek on ka koht, kus on võimalik vaadata videoid ekskursioonidest, kohtumistest Põlva, Võru ja teiste invaühingutega. Sellisteks pidulikeks puhkudeks oleme kaubelnud Strandi hotelli konverentsisaali. Loomulikult tasuta.

Selle aasta suurim ettevõtmine oli sõit Soome Joensuu Liikumispuudega Inimeste Ühingusse, kus tutvusime sealsete puuetega inimeste tegemiste ja probleemidega. Osalesime ekskursiooniprogrammis, käisime veekeskuses ja nüüd ootame 16 saatusekaaslast külla Pärnusse. Meelde jääb oli üritus koos Võru ja Põlva Invaühinguga. Külastasime Kurgja talupäeva ja jõulude ajal oleme koos vaegkuuljatega jälle Kurgjal tutvumas jõulukommetega ja tundmas tõelist jõulurõõmu.

Käisime ka Soontagana linnuses. Populaarseks on muutunud tervisepäevad Jõulumäe Spordibaasis. Viimasel üritusel ei mahtunud soovijad ühte suurde bussi ära, tuli juurde tellida veel 47- kohaline buss. Üritusest võtsid osa ka ratastoolis inimesed. Pärast sportlikku tegevust sealses jõusaalis ja jalutuskäiku ilusas männimetsas terviseradadel sõime koos maitsvat suppi ning kuulasime psühholoogi loengut "Kuidas endaga toime tulla stressiolukorras ja kuidas loota oma lähedastele".

Juba pikemat aega toimuvad igal neljapäeval loengud tervislikust toitumisest, mida viib läbi vastav spetsialist, samuti räägib ta loodusravist.

Rahule oleme jäänud koolitustega, mida on organiseerinud kolleegid Soomest ja Rootsist.

Pärnu teatri etendused on puuetega inimestel enamasti vaadatud, sest puudega inimestele on pileti hinnaks vaid 10 krooni.

Ratastooli Klubi pakub isikliku abistaja teenust. Klubi inimesed osalevad *linetantsus* ja ratastooli karatees. Liikumispuudega inimesed käivad ujumas ja vesivõimlejas Tervise Paradiisis (5 EEK pileti) ning õpivad esmaabikursustel.

Puuetega inimeste päeva tähistasime sel aastal Pärnu teatris.

Pärnumaa puuetega inimesed elavad täisväärtuslikku elu ega oska viriseda!

Uuelt aastalt ja uuelt juhatuselt soovime:

- jätkata tööd seadusandluse muutmiseks invapoliitikas;
- rohkem rõhku transpordikorraldusele (Pärnus pole ühtegi ühissõidukit, kuhu ratastoolis inimene pääseks);
- ligipääsetavuse probleemi lahendamist (Decora Kaubamajas pakuti ratastoolis inimesele kaubalifti, mis on lubamatu);
- rohkem abivahendeid, sest humanitaarkorras saadud on vanad, rasked ja peagi lagunevad;
- vajame arvuteid, sest need on head suhtlemiseks välisilmaga, kuna liikumine on piiratud ja võimaluse piires võiks puudega inimene olla vabastatud Interneti kuumaksust;
- palju enam tähelepanu lapsinvaliididele;
- rohkem töökohti, kus vajatakse puuetega inimeste töökäsi;
- jätkata kohalikus ajalehes puuetega inimeste tutvustamist (praegu vaid kord kuus üks lehekülg).

-

Vladimir Korolkov, Rapla LIS esimees:

RAPLA PUUETEGA INIMESTE SELTSI TEGEVUS EELMISEL AASTAL

2003. aastal alustasime puuetega inimeste ligipääsetavuse olukorra pildistamist

ja kaardistamist. Reidid olid Kohila, Märjamaa Rapla ja Juuru valda ning tegime videofilmi "Ligipääsetavusest Rapla linnas". Reidid tulemusi avaldati järjepidevalt maakonna ajalehes "Nädaline". Alustati Rapla linna Tallinna ja Viljandi mnt. kõnnitee osalist kapitaalremonti, mida jõuti teha poole kilomeetri ulatuses. See osa oli liikumispuudega inimestel tugiraami ja ratastooliga kõige raskemini läbitav.

Tänavu jätkasime eelmisel aastal alustatud liikumispuudega inimeste ligipääsetavusprobleemide lahendamist Rapla linnas ja kogu maakonnas.

2004. aastal toimusid reidid riigiasutustesse ja ettevõtetesse. Sai käidud maavalitsuse haldushoones, kaubandusettevõtetes ja kirikus, samuti uuritud kõnniteede olukorda Rapla linnas. Suureks šokiks kujunes külaskäik ühte Rapla linna mööblikauplusse, kus ratastoolis inimesi ei lastud isegi uksest sisse ja kohtumine lõppes sõimamisega omaniku poolt. Sellest sündmusest kujunes kohalikus ajalehes "Nädaline" mõttevahetus.

Rõõmu tegid käesoleval aastal valminud kaldteed Rapla linnas. Ehitati valmis kauaoodatud ja kõikidele nõuetele vastav kaldtee Rapla Maavalitsuse haldushoonesse, Ühisgümnaasiumi võimlasse, erapolikliinikusse Praxis, Märjamaa juuksurialongi, Juuru vallavalitsusse. Jätkati Rapla linna kõnniteede väljaehitamist vastavalt puuetega inimestele vajadustele.

Teiseks prioriteediks oli 2004. aastal puuetega inimeste tööhõive.

Toimus kohtumine kohalike omavalitsuste juhtidega ja tööhõiveametnikega. Kahjuks tuleb nentida, et probleemid selles valdkonnas on siiani lahendamata. Minu arvates puuetega inimeste tööhõivet saab lahendada riiklikul tasandil ja kohalike omavalitsuste ning meie ühingute tihedas koostöös. Seltsi liikmed osalesid aktiivselt 2004. aastal maakondlikel ja vabariiklikel spordivõistlustel. Edukam spordiala on meil boccia, käidi laagrites ja meelelahutuslikel üritustel. Kord nädalas on jututuba, kus arutatakse "kõiki maailma probleeme".

Maia Seepter, Lääne-Harjumaa Invaühingu liige: KÄSIKÄES NAABRITEGA

*Ma pihlapuusse punuks pesa, sääl tuules okstes kõiguksin
ja üle välja, üle luha – säält tugevasti hõiguksin...*

Oo, hoidke pihlapuid ja pärni, oo, hoidke püha Eestimaad!

Oo, hoidke hiiepuid ja tammi, ju neis me vanemate maa!

2004. aasta on perede aasta.

Puudega inimesele on kõige tähtsam oma pere toetus. Lääne-Harjumaa Invaühing on oma 11 tegevusaasta jooksul kujunenud ühtseks pereks – siia on tulnud abi ja jõudu saama erinevate puuetega nooremad ja vanemad inimesed.

Keila Sotsiaalkeskusega käsikäes saab iga soovija osaleda mitmesugustes huvialaringides: lapitehnika, õmblemine, prahiring, maalimine, tervisevõimlemine. Kord nädalas käime Keila Tervisekeskuses ujumas või lihtsalt vesiravil, soodushindadega. Kui varasematel aastatel osalesime mitmesugustel koolitustel, õppides enesega toimetulekut, teiste abistamist, ühingu juhtimist, seadusandlust, siis sel aastal valisime tee, mis rahuldab meie kõigi vajadusi. Harjumaa Puuetega Inimeste Nõukojale esitatud projekti eesmärk oli koostöö naabritega.

Aastat alustasime 2-päevase talvise pereüritusega Keila-Joal ja ka suvise 3-päevase ekskursiooni Setumaale võtsime ette koos Saue Füüsiliste Puuetega Inimeste Ühinguga. Aja valisime vastavalt Setumaal toimuvatele, ainult sellele kandile omastele üritustele. Soov pääseda kodunt kaugemale ja näha uusi paiku allutas endale kõik teel ettetulevad raskused. Ka oli kõikjal soe vastuvõtt. Puudega inimeste sattumine erinevatesse paikadesse on viimaste aastatega saanud tavaliseks. Lõuna-Eesti kaudu tagasi sõites külastasime kaunist Otepää linna ja kohtusime sealsel invaühinguesimehe ***Eino Saarega.***

Aitäh talle ekskursiooni eest oma valdustesse!

Ilmataat pidas ka sõlmitud lepingust kinni – ***oli kolm kaunist suvepäeva!***

Liivi Pajuväli, Nissi Invaühingu esimees : PILGUHEIT TAGASI

Mõned päevad veel on jäänud seda aastat. Heitkem siis pilk möödunule.

Sel aastal tähistas oma viiendat aastapäeva Nissi valla Invaühing.

Tänaseks on ühing rajanud oma päevakeskuse, ruumid selleks saime vallalt. Läänud aasta on olnud Nissi valla Invaühingule ka muidu sündmusterohke.

Aasta algul võttis ühing vastu Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu juhatuse liikmeid ja veebruaris toimunud ELIL tänuüritusel tänati ka Nissi vallavalitsust, esindajana oli kohal vallavanem Peedo Kessel. Aasta jooksul oleme osa võtnud mitmetest meie liidu ja Harju Puuetega Inimeste Nõukoja (PIN) korraldatud üritustest. Suvel käisime tutvumas Jõgevamaa vaatamisväärsustega.

Nissi valla Invaühing on kaasatud Harju Puuetega Inimeste Nõukoja arengukava väljatöötamisele. Oktoobrikuu keskel leidis aset ühingu 5. aastapäeva tähistamine Riisipere Kultuurimajas. Ühingut olid tulnud õnnitlema ELIL tegevjuht Auli Lööke, Harju PIN tegevjuht Heiki Lumilaid, Nissi valla volikogu esimees Juhan Särgava ja valla humanitaarnõunik Kaie Saar. Ürituse alguses mälestati ühingu toonelasse läinud liikmeid, seejärel võeti kokku viie aasta tööd ja tegemised, leidis aega tänusõnadele ja mööda ei pääsenud viktoriinist ega loosistki. Lõpuks viis rütmikas muusika inimesed tantsupõrandale.

Täname veelkord lahkeid abistajaid, kes on aidanud nii mõnegi asja korda ajada.

Soovime teile ilusat jõuluaega ja meeldivat aastavahetust ning tegusat uut aastat!

Anne Kask, Rakvere LIÜ juhatuse esimees: SPORTLIK PEREPÄEV

See juba traditsiooniline suvelõpuüritus, mis toimus 11. – 12. septembril, on ühingu liikmete poolt väga oodatud. Tehakse ettepanekuid päevaplaani suhtes ja kõik on nõus ka väikese omapoolse rahalise toetusega. Ettevalmistused keetsid kuu aega. Registreerisime osalejaid. Kaalusime mitut paika, pidasime läbirääkimisi bussifirmaga, kelle teenust oleme varemgi kasutanud. Ostsime spordivahendeid, koostasime viktoriini. Kõik läkski plaanikohaselt. Lõunasöögi valmistasime ühiselt. Pärast tegime jalutuskäigu looduses. Järgnesid mitmesugused võistlused: saapaheide, noolevise, väikepalli põrgatamine, petang ja viktoriin. Siis saime käia kuumas maasaunas, mis oli linnainimestele suur elamus. Õhtulauas õnnitlesime oma sünnipäevalapsi ja lõpuks läks jutt perevägivalle. Seda esineb siiski palju ja et sellest ei räägita, tekitab see omakorda pingeid ja mõjub halvasti tervisele. Otsustasime, et hakkame omavahel oma muredest rohkem rääkima. Kui inimene hindab ennast rohkem, siis hindavad teda ka kõrvalseisjad. Uueks teemaks sai puudega inimene ja kodutehnika. Jagasime oma kogemusi nende vajalike abiliste kasutamisel. Ikka ja alati võib rääkida lastest, nende elust ja saavutustest ning tervisest. Nii kulus pikk õhtu, mis muutis meid avatumaks ja vabamaks. Paranesid ka ühingusisesed suhted. Järgmise päeval autasustasime spordivõistluste paremaid ja viktoriini võitjaid. Kõik olid andnud endast parima, igaüks sai lõpuks ka mälestusmeene. ***Kõik jäid laagriga väga rahule!***

Laine Valli, Tapa LIÜ esinaine: TORE TRADITSIOON

Meil Tapal on tore traditsioon – kord aastas kutsub Tapa Gümnaasium külla Tapa linna eakad ja puudega inimesed. Juba ukstel võtavad meid vastu kenad ja viisakad noormehed, kes juhatavad ja aitavad meid üles saali, kus koolipere esitab meile tavaliselt muusikalise etenduse. Järgnevad vastastikused kõned ja gümnaasiumi direktor tutvustab kooli ja selle ajalugu. Pärast seda ootab meid kooli sööklas aurav kohv ja maitsev kohvikõrvane, mida saadab lõbus vestlus.

Lõpuks viib gümnaasiumi direktor soovijad kooli bussiga koju. See päev jätab sooja tunde kauaks meie südameisse. Sellega kasvatab Tapa Gümnaasium oma õpilastes mõistvat suhtumist puudega inimestesse. ***Usun, et need õpilased ka täiskasvanutena ei unusta ulatamast abistavat kätt, kui näevad kedagi, kes seda vajab.***

Stiina Trutin, Järva Liikumispuudega Inimeste Seltsi esinaine: Aitäh omadele!

Kui mõelda tagasi lahkuvast aastast tööde-tegemistele, siis võib seda aastat pidada kordaläinuks. Oli ka viltuvedamisi, aga ma arvan, et neist pole mõtet kirjutada, seda näeb ja kuuleb niigi iga päev.

Saaremaa Karujärve laagrist on palju räägitud, ma ei hakka laagrist kirjutama, hoopis sellest, kuidas järvakad Saaremaale pääsesid.

Me ei ole juba mitu aastat Saaremaa laagris käinud rahanappuse tõttu. Kuna meie inimesed olid väga huvitatud sellest reisist, tuli mul mõte helistada Heldur Otsale, lootuses, äkki on Tartu rahva bussis meie jaoks mõni koht. Heldur lubas uurida, palju nende rahvast kaasa tulemas ja siis mulle teada anda. Vahepealsetest üksikasjadest pole mõtet pajatada, aga kokkulepitud ajal olime bussis ja algas sõit Saaremaale. Sõit oli tore, laager samuti. Meie jaoks sai ilusa punkti see üritus tagasisõidul, kui Tartu rahva eestvedamisel piknik korraldati.

Meil on kombeks kiita ja tänada sponsoreid ja kõiki, kes vähegi midagi meie heaks ära teevad, oleme kitsid kiitma ja tänama neid, kes meie endi seast heategusid teevad.

Meie seltsi Saaremaal "laagerdajate" ja invasportlaste poolt

Heldur Otsale suur tänu igakülgse abi eest. Jõudu ja jaksu soovivad talle järvakad!

MELLA MAALINÄITUS

Juba varakevadel sai Mellaga kokku lepitud, et viimane aeg on oma maalid üles panna ka Tallinna Puuetega Inimeste Tegevuskeskuses. Kiskus lausa piinlikuks – näitusi on Mellal olnud eri paigus Riigikoguni välja, mitte aga puuetega inimestele mõeldud majas. Otsustasime, et pärast remondi lõppemist (mehed panid tööriistad kotti novembri alguses) on see esimene asi, mille teoks teeme.

17. novembril sai kunstnik Meelis Luksi tööde näituse avamise au endale peaminister Juhan Parts. Sotsiaalminister Marko Pomerants oli selleks puhuks ette valmistanud luulevormis tervituse. Vastne Tallinna abilinnapea Diana Ingerainen, kes viibis tegevuskeskuses esimest korda, oli ilmselges hämmelduses puuetega inimeste asjalikust toimetamisest majas, Mella saavutustest rääkimata. Rohkeid õnnitlusi vastu võttes pidi Mella jõudma poseerida televisioonikaameratele, andma intervjuusid nii raadio- kui leheinimestele, seda kõike arvuti abil. Tõe huvides, veidi aitas ema "tõlgina" kaasa. Usun, et see oli meie meediaesindajatele üpris hariv üritus.

Ja nagu mainis Ants Leemets oma lühikeses kõnes: ka poliitikutele peaks olema pärast tänast päris selge, et arvuti pole vaid tarbeese, vaid teatud juhtudel esmatähtis abivahend, mille riik peaks lisama doteeritavate abivahendite nimekirja. Meelis pidas kõne, mis oli nii tähelepanuväärne, et seda tsiteerisid kõik meediakanalid, kes sündmust kajastasid. Seepärast avaldame selle kõne tervikteksti käesolevas Infolehes.

Mella maalinäitus jääb avatuks aasta lõpuni, külastajad on oodatud puuetega inimeste tegevuskeskusesse aadressil Tallinn, Endla 59 tööpäeviti kell 10-18.

Mella näitust kajastab meie kodulehe (www.elil.ee) pildigalerii, ajakirjandusse ilmunud lood leiate lingi *Artikleid meist* alt.

Auli Lõoke, ELIL tegevjuht

KUNSTNIK MELLA: Austatud külalised, kallid sõbrad ja tuttavad!

Mul on väga hea meel näha teid kõiki siin - avamas minu ühte järjekordset teoksaanud näitust. Te kõik juba kindlasti teate, kes ma selline üldse olen, aga siiski ehk tutvustan end veidi. Olen **MEELIS LUKS, kunstnikunimega MELLA**. Ma pole puudega inimene, sest ma ei pea end selleks. Olen täiesti tavaline mees, kes vajab mõningast kõrvalist abi oma elu ja igapäeva tegemistega toimetulemisel. Ma ei ole invaliid ehk rahvakeeles öelduna lihtsalt sant. Pean end täitsa normaalseks inimeseks, kuigi mu füüsis on pisut erinev kui teistel, tavainimestel. Minuga on küll raske suhelda, aga mitte sugugi võimatu. Ma saan hakkama kõigega, millega ma vaid tahan hakkama saada. Mitte tavapäraselt kasutan ma oma igapäevases töös jalgu. Maalin pintsel varba vahel, klõbistan oma arvutitel varvastega, toimetan videokaameraga, kiusan kassi-koera, hoolitsen kahe tšintšilja eest, mängin vahetevahel isegi furbyga, saadan mobiiliga sõnumeid, seda kõike ikka varvastega. See on minu jaoks täiesti tavaline elu. Olen sellega harjunud. See ei häiri mind. Ei sega elamist. Inimene suudab kõike, kui ta vaid väga tahab.

Olen ametlikult füüsilisest isikust ettevõtja. Minu peamine töövaldkond on seotud tihedalt arvutitega. Põhiliselt meisterdan veebilehti. Olen Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu ametlik webmaster. Lõõn kaasa THINK Eesti e-õppe projektis.

Tänases Eestis häirib mind see, et raha on tähtsam inimesest. Valitsus ei hooli inimesest. Olgu see inimene ratastoolis, lapsi kasvatav noor perekond või hoopiski soliidses eas pensionär. Riik ei suuda varustada inimesi abivahenditega. Arvan, et raha on riigil piisavalt, aga see on vales kohas. Kõik me oleme mõistusega olendid ja kui üks istub saatuse kurjal tahtel ratastoolis, ei tähenda see, et ta oleks näiteks ühest Riigikogus istuvast venitamistaktikat viljelevast saadikust kehvem või lollim. Õnnetusi juhtub igauhega ning juba homme võib mõni tänane otsustaja sattuda ise ratastooli ja elada samasugust elu nagu paljud puudega inimesed praeguses Eestis, kus on tööpuudus, puuduvad liikumisvõimalused, raha ei jätku muuks kui toidu- ja eluasemekulude katmiseks.

Olgu, nüüd läks poliitikaks...

Näitusel on väljas kogu mu senise loomingu paremik. Ma pole küll väga produktiivne kunstnik, et panna igale näitusele välja tuttuud tööd. Mu töö ei lähe just nii libedalt, kui tavaviisil maalivatel kunstnikel. Maalimisel on tähtis eelkõige vaim, mille puudumisel ei tule tööst absoluutselt mitte midagi välja...

1993. aasta septembrist olen seotud Ülemaailmse Suu ja Jalaga Maalijate Assotsiatsiooniga. Olen selle organisatsiooni liikmekandidaat. Seoses sellega on mul kohustus kõik oma originaalmaalid saata nimetatud assotsiatsioonile.

Ülemaailmse Suu ja Jalaga Maalijate Assotsiatsioon loodi 1956. aastal toetamiseks kunstnikke, kes pole võimelised kasutama oma käsi kunsti tegemisel ja kes kasutavad selleks suud või jalgu. Organisatsiooni peakorter paikneb Liechtensteinis ja tegeleb nende kunstnike abistamisega ning annab välja postkaarte, kalendreid kunstnike töödega. Assotsiatsioonil on mitmetes riikides üle maailma kirjastajad, kes annavad samuti välja postkaarte ja muud sellist. Praeguseks on kõikidest maailmajagudest kokku juba üle kuuesaja kunstniku, kes saavad antud assotsiatsioonilt palka või stipendiumi. Stipendium on mõeldud õppimiseks, töövahendite ostmiseks ja näituste korraldamiseks. Eestis puudub oma kirjastus, sest kunstnikke, kes maalivad kas suuga või jalaga, on ainult üks.

Mulle meeldib maalida loodust, vett, merd. Maalin põhiliselt õliga. Mul on olnud palju näitusi nii Eestis kui ka Soomes, Ungaris ja Lätis. Eelmise aasta mais-juunis oli mul näitus Riigikogus, mis võeti hästi vastu.

Suur tänu Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidule, liidu tegevjuhile Auli Lõokesele ja Tallinna Puuetega Inimeste Tegevuskeskuse rahvale võimaluse eest siin näitus korraldada!

Loodan, et minu kunst annab paljudele positiivse laengu ja aitab elus rõõmsamalt edasi minna ka neil, kes näevad muidu kõike hallides toonides ..

Elu on elamiseks, mitte virisemise!

ALUSTAMA PEAKS ISEENDAST

Mäletan päeva, kui valisime oma liidule uut tegevjuhti. Sõelale oli jäänud kolm kandidaati, kellest üks silmnähtavalt närveeris. Aga küsimustele vastas ta kindlalt ja vaatas küsijale otsa. Üksmeelselt valisimegi tema. Hiljem selgus, et meie inimesed teadsid teda juba ammu. Nii sai poolteist aastat tagasi ELILI tegevjuhiks Auli Lõoke. Istusime Auliga ühel õhtul meie Endla tänava majas ja rääkisime kord ka pikemalt elust ja inimestest ja Aulist. Auli kasvas Kohilas, oli pere pesamuna. Tema neli vanemat venda hoidsid loomulikult oma õekest, aga nende kõrval sai selgeks ka näiteks puu otsa ronimine ja muu eluks tarvilik. Oma ema töökust ja tarkust imetleb Auli tänini. Isa suri, kui tüdruk oli alles 14-aastane. Sealpeale pani ema Auli jaoks ette nähtud toitjakaotus-pensioni viimseni kõrvale – et tütrele oleks soovi korral võimalik edasi õppida. Auli läkski ülikooli ja juba 18-aastasena kaotas ka ema. Nüüd kulus ema kogutud raha marjaks ära. Nõnda sai ta ka oskuse vähesega toime tulla. Aga õpitud alal, eesti keele ja kirjanduse õpetajana pole Auli päevagi töötanud, lihtsalt on nii läinud. Enne meile tulekut oli tal koos paari osanikuga mõnda aega oma firma, aga ühtlasi sai ka selgeks, et ta pole mingi äriinimene. Oma paremaiks sõpradeks peab ta juba ammusest ajast puuetega inimesi. Auli meenutab paljusid ühiseid matku, ööbimisi telkides jpm. Ilus aeg oli. Samas teab ka puuetega inimeste probleeme ja arvab, et oleks pidanud invatööle jääma juba 1995. aastal, kui Mati Mugur palus tal kaasa lüüa invanõukogus. Paraku tuli Aulil valida majanduslikel põhjustel teine tee . Uus võimalus invatöö tegemiseks tuli poolteist aastat tagasi. “Tunnen ennast siin hästi, olen omade keskel”, ütleb Auli täna. Auli tulekuga on liidust palju rohkem kuulda nii meie liikmete seas kui väljaspool. “See on vastastikune”, arvab Auli. “Peame olema tolerantsemad ja väärivad. Kui mõjume positiivselt ja konstruktiivselt, siis võetakse meid partneritena ka ühiskonnas. Kui mina tulin, oli siin juba õige kurss võetud, mul oli

kerge kaasa tulla. Me ei ole ju ainult klubiline organisatsioon ega mingi niširühm. Selles mõttes oli Ants Leemets väga hea õpetaja.” Aga mina jälle mäletan, et Aulil polnud alguses sugugi kerge. Ants Leemets on otseütleja ja mahti pole tal ka kunagi palju, aga nõudlikkust küll. Auli oli muudkui vait, punastas ja närveeris. Tegelikult põhjuseta, sest nõ. invateemat valdas ta juba siis. Aga teatavasti on meil head sõnad ju kõik loetud ja seda tunnetas ka Auli, kes alguses vajanuks vägagi toetavat sõna. Küll aga tajus ta, et talle on pandud väga suured ootused. Paraku on tal siiani väga hästi meeles päris alguses toimunud ühisseminar soomlastega Haapsalus, kus ta oma sõnutsi astus kahe jalaga ämbrisse. Pärast Soome Invalidiliitto kauaaegse tegevjuhi pikka ja sisukat ettekannet oli meie kord ja siis Auli tundis, kuidas sõnad jäid suhu kinni ning öelda polnud midagi. “Mõtlesin tõsiselt, et parem, kui mind ei oleks olemas”, meenutab ta praegu seda päeva. Aga vaheajal tuli Mihkel Aitsam ja võttis käest kinni, kinnitades, et kõigil juhtub ja Heldur Otsa lohutas, et pole hullu. “Me võime hiljem vaielda ja tülitseada, aga miski ei võta mu mälust neid kahte inimest, nende inimlikku suurust”, väidab Auli. “Kui me juba teeme võrgustikutööd, peaksime üksteist ka rohkem toetama ja tunnustama, see annab õlatunde, tekitab ühtekuuluvuse. Üksi pole sa keegi. Olen meeskonnatöö tegija. Foorumil ja Koostöökogus olen tajunud, kuidas üks ütleb ühe mõtte, teine lisab oma, see on inspireeriv ja sealt võib väga häid asju tulla. Üldse tuleb puuetega inimestel enda eest seismisel ühiskonnas olla väga üksmeelsed. Selles mõttes on Foorum olnud väga arendav ja sealt olen ka saanud tagasisidet ja toetust oma tööle. Praegu käärib meil kogu sotsiaalpoliitika, puuetega inimeste pealt on seda kõige selgemini näha. Kui poliitikud ei pöördu näoga inimeste poole, läheb ühiskonnal tervikuna halvasti. Siiski olen veendunud, et ühiskonda saab hakata muutma, alustades iseendast”, räägib Auli Lõoke ja tänab lõpetuseks kõiki toetajaid ja häid inimesi.

Meil on Auliga vedanud!

Liina Kusma

TALLINNA INVASPORTI ÜHING OOTAB UUSI LIIKMEID!

Ühingu treeningkavas on **ujumine täiskasvanutele ja lastele, ratsutamine, boccia, grossing, laskmine. On ka võimalus kasutada jõusaali. Ühingu treenerid: Svetlana Sitnik, Heiti Vahtra ja Tiina Gross.**

Ühingu liikmed on osalenud EIL meistrivõistlustel, laagrites, MM, EM ja paraolümpiamängudel. Ühingu juhatus on läbi viinud mitmeid projekte, näiteks ülelinnaline spordipäev Kristiine linnaosa päevade raames, eesti keele õpe vene keelt kõnelevatele puudega inimestele jne.

Ühing on korraldanud infopäevi, kohtunud Tallinna Spordi- ja Noorsooameti juhatajaga, osalenud Tallinna Puuetega Inimeste Koja koolitustel, olnud aktiivne osavõtja invapolitiika elluviimisel.

Tallinna Invaspordi Ühingu vastuvõtuajad on teisipäevast neljapäevani kell 10 – 16

Meie aadress: Tallinn, Endla 59, tuba 106.

Tallinna Invaspordi Ühing

Kauneid jõulupühi!

Säravat aastavahetust!

ELIL-i juhatus

Infolehe toimetanud LIINA KUSMA

Eesti Liikumispuudega Inimeste Liit

Endla 59, Tallinn GSM 5293144
e-mail elil@elil.ee